

Behovsbedömning av detaljplan för Jonsereds fabriker, Partille kommun

BEDÖMNING

Partille kommun har genomfört en behovsbedömning enligt 4 kap 34 § PBL och 6 kap 11 § i MB för att avgöra om aktuell detaljplan (Bild 1, planområde) kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Förslaget innebär planering för att utveckla Jonsereds fabriksområde med bostäder, verksamheter samt förskola. Förslaget har delvis stöd i nuvarande ÖP (Bostäder planeras i det område som pekats ut som utvecklingsområde för verksamheter) vilket resulterar i att planprogram tas fram.

Kommunen har bedömt att området ur allmän synpunkt är lämpligt för den verksamhet som anges i planförslaget däremot anses förslaget medföra betydande miljöpåverkan. Vid behovsbedömningen (se checklista i bilaga 2) har kriterierna i MKB-förordningen 4 § särskilt beaktats. Genomförandet av planen kan antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § (Natura 2000) och därmed antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Kommunens ställningstagande grundar sig på följande bedömningar:

- Detaljplanens genomförande kan komma att kräva tillstånd enligt MB kap 7:28 a §.
- Detaljplanens läge gör att riktvärden kommer att överstigas gällande framförallt buller
- Detaljplanens genomförande kommer att medföra betydande miljöpåverkan enligt förordningen om MKB
- Farligt gods led finns inom 150m

Miljökonsekvensbedömningens inriktning ska samrådats med länsstyreslen. Kommunens förslag är att inriktningen blir påverkan på

- Riksintresse för kulturmiljövården
- Riksintresse för naturvården
- Natura 2000 områdets mål (den genuina laxstammen, Kungsfiskaren samt ett naturligt fennoskandiskt vattendrag)

- Då området gränsar till Bokedalen som är riksintresse för friluftslivet bör även friluftslivet konsekvensbedömmas
- Risk, då farligt gods led finns inom 150 m
- Buller från järnvägen gällande de tillkommande bostäderna

Bild 1. Planområdet för Jonsereds fabriker som ligger i den östra delen av Partille.

Lotta Andersson
Kommunekolog

Anna de Laval
vik. Plan- & byggchef och
Stadsarkitekt

CHECKLISTA Bilaga 2: Checklista

UNDERLAG FÖR BEHOVSBEDÖMNING AV MKB FÖR DETALJPLAN

Checklistan ska utgöra underlag för att i ett tidigt skede i planprocessen bedöma behovet av en miljöbedömning, och om planens genomförande kommer att innebära betydande miljöpåverkan. Bedöms planens genomförande innebära betydande miljöpåverkan skall enligt 5 kap 18 § PBL en miljöbedömning (MKB) göras, enligt 6 kap 11-18 och 22 § MB. Checklistan skall också användas till att avgränsa vilka typer av miljöpåverkan som behöver beskrivas vidare, även om inte planens genomförande bedöms innebära betydande miljöpåverkan. Bedömningarna i ett tidigt skede i planprocessen är preliminära, och ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att bedömningarna i denna checklista måste omvärderas.

PLANDATA	
Program inför:	Detaljplan Jonsereds fabriker
Planens syfte:	Utveckla Jonsereds fabriksområde med bostäder, verksamheter samt förskola
Handläggare:	Lotta Andersson, Denis Nähring

NULÄGESBESKRIVNING	
Planområdet	Området kring Jonsereds fabriker, ca 10ha stort. Jonsered 1:12 m.fl.
Befintlig naturmiljö	Natura-2000 område SE0520183 Säveån, nedre delen, naturreservat: Jonsereds strömmar, riksintresse för naturvård, angränsar till Bokedalen (riksintresse friluftsliv)
Befintlig kulturmiljö	Riksintresse för kulturmiljövård
Miljöbelastning och störningar	Järnväg, befintliga verksamheter, trafik, vattenkraftverk

GÄLLANDE REGLERINGAR OCH SKYDDSVÄRDEN				
	Beskrivning	Ja	Nej	Kommentar

Berörs området av 4 kap MB? (särskilda hushållnings bestämmelser, riksintresse för natur-, kulturvård och rörligt friluftsliv)	Natura-2000 område SE0520183 Sävån, nedre delen, naturreservat: Jonsereds strömmar, riksintresse för naturvård, angränsar till Bokedalen (riksintresse friluftsliv) Riksintresse för kulturmiljövård	X		Planen innebär en ökad befolkningsmängd i området genom den nya bebyggelsen som planeras. Det finns planer för att Verksamheter kommer bytas ut vilket på sikt kan innebära mindre störande verksamheter för både människor och naturmiljön i området. Troligtvis något ökad mängd hårdgjorda ytor. Området kommer att bli ljusare vilket kan påverka laxens lek beteende. I området finns potentiella häckningsbrinkar för kungsfiskare De byggnader som är av intresse för kulturmiljövården kommer att bevaras samtidigt som ny bebyggelse kommer att uppföras. De nya bebyggelsen kommer att anpassas till den befintliga kulturmiljön.
Berörs området av 7 kap MB? (natur/kulturreseptat, biotop-skydd, strandskydd el dyl)	Strandskyddat område Natur och kulturreseptat	X		Enligt det förslag som ligger kommer eventuellt 2-3 byggnader hamna precis i gränsen av strandskyddat område.
Berörs området av inter-nationella konventioner? (N2000, Unesco världsarv etc)	Natura-2000 område SE0520183 Sävån, nedre delen,	X		
Berörs området av byggnadsminne eller fornminne?			X	
Innehåller området höga naturvärden? (utpekade i naturvårdsprogram eller nyckelbiotop)	Enligt ovan	X		Mål för Natura-2000 området är: bevara goda livsbetingelser för Kungsfiskare som är beroende av skredärr i strandbrinkar samt över vatten överhängande träd för födosök. Bevara en långsiktig livskraftig laxstam. Bevara ett naturligt större vattendrag av fennoskandisk typ
Är området ekologiskt känsligt, belagt med andra restriktioner?		X		Området är ekologiskt känsligt enligt ovanstående
Är området opåverkat eller har det särskilda värden ur boende synpunkt (oexploaterat, bullerfrizon, närrekreationsområde)	Buller från järnväg, verksamheter och vattenkraftverk		X	Området är idag ett verksamhetsområde samt rekreativt område, enligt planen kommer inte värdena för rekreation att försämrats utan tillgängligheten till området ska förbättras

Är området påverkat av skyddsavstånd (riktvärde för skyddsavstånd till ny och befintlig bebyggelse	Farligt godsled ligger inom 150 m			Riskerna ska bedömas och förslag på åtgärder för att hantera riskerna måste tas fram enligt riskpolicy för markanvändning intill transportleder för farligt gods
Strider planen mot gällande ÖP/FÖP	Jonsereds fabriker pekas ut som utvecklingsområde för verksamheter, Holmen är ett eventuellt utredningsområde för bostäder		X	Planen har delvis stöd i nuvarande ÖP, vilket resulterar i att planprogram tas fram. Bostäder planeras i det område som pekas ut som utvecklingsområde för verksamheter.
FÖRÄNDRINGAR I SAMBAND MED NY DETALJPLAN				
	Beskrivning	Ja	Nej	Kommentar
Förändrad markanvändning?	Från verksamheter till blandad bebyggelse	X		
Ökad exploateringsgrad?		X		Tillkommande bostäder,
Behov av följdinvesteringar? (infrastruktur, vägar, VA, energi)		X		Några tillkommande vägar, detta sker dock främst utanför planområdet för att tillgodose områdets trafikbehov. Va byggs ut för att dimensioneras upp.
Krav på följdändringar av omgivande markanvändning? (Stormarknader, industri, bostäder, övr anläggningar)			X	
Strider planen mot uppsatta MKN enl 5 kap MB eller andra riktvärden? (luftföroreningar, buller)		X		Troligtvis kommer de nya bostäderna bli bullerstörda. Frågan kommer att utredas i planprocessen.
Kräver föreslagna verksamheter eller planens genomförande anmälan eller tillstånd enl MB?		X		Tillstånd gällande N-2000, genom att göra en tillståndsansökan för Natura-2000 innefattas även andra tillståndsansökning, bland annat strandskyddsdispens., mm.
Kan ett genomförande av		X		Under byggperioden måste särskild hänsyn tas

planen medföra så negativa effekter att förebyggande åtgärder eller kompensationsåtgärder behöver vidtas?				och försiktighetsåtgärder vidtas för att inte skada de värden som finns. Bland annat genom att hindra att byggmaterial och dylikt spolats ut i Sävån och bidrar till exempelvis grumling av vattnet. Det kan vara nödvändigt att säkerställa att lämpliga häckningslokaler för kungsfiskare finns på andra ställen, samt att lekgrus och ståndsplatser i ostörda lägen finns för laxen. Eventuellt skapa nya lokaler.
Strider planen mot uppsatta miljömål nationellt, regionalt och lokalt?	Miljömål: Levande sjöar och vattendrag samt God bebyggd miljö		X	Viss påverkan kan komma att ske men förhoppningen ligger i att anpassa förslaget till gällande miljömål. Och även kunna öka vissa värden.

EFFEKTER PÅ MILJÖN

(1= ingen 2= till viss del 3= en hel del 4= betydande)

	Beskrivning	1	2	3	4	Kommentar
Planens negativa inverkan på marken? (instabilitet, sättningar, erosion, ras/skredrisk)	Området består av lermark		X			Geotekniken för området kommer att utredas. Framförallt Holmen där byggnader kommer att uppföras på mark som inte tidigare varit bebyggd.
Planens negativa inverkan på luft och klimat? (föroreningar, luft, lokalklimat, vind)		X				
Planens negativa inverkan på vatten? (Förändringar för yt- eller grundvattnets kvalitet eller mängd, infiltration, strömningsriktningar etc)	Dagvattenhantering Byggnation av ny bro		X			Fler bilar i området samt fler människor kan komma att påverka vattnet. Vid byggnation av ny bro måste största försiktighet vidtas för att inte under byggnadstiden påverka vattenkvaliten.
Planens negativa inverkan på landskapsbilden? (Utsikter, landmärken)		X				
Planens negativa inverkan			X			Verksamheten Husqvarna kommer påverkas då har ett tillstånd som gäller en viss ljudnivå i förhållande till

på omgivningen i övrigt? (Stadsbild, grannar, verksamheter)					närmaste bostad. Nu kommer bostäder närmare vilket betyder att de kommer överskrida deras givna tillstånd. Någon åtgärd kommer att behövas.
--	--	--	--	--	---

STÖRNINGAR OCH EFFEKTER PÅ HÄLSAN						
(1= ingen/inga 2= till viss del 3= en hel del 4= betydande)						
	Beskrivning	1	2	3	4	Kommentar
Planens genomförande ger störningar i form av ljud? (människor exponeras för störande buller)			X			Planen i sig medför inget ökat buller. Området i sig är bullerstört till följd av järnvägen, åtgärder kommer eventuellt behöva vidtas för nybygget.
Planens genomförande ger störningar i form av ljus?	Störning för laxen		X			Laxen kan påverkas negativt av ljus under sin uppvandring och reproduktion. Viktigt att all ljussättning riktas ifrån vattenytan.
Planens negativa inverkan på vatten? (Förändringar för yt- eller grundvattnets kvalitet eller mängd, infiltration, strömningsriktningar etc)		X				
Planens genomförande ger störningar i form av vibrationer? (människor exponeras för markvibrationer)		X				
Planens genomförande innebär risker? (explosion, brand, farligt gods)	Farligt godsled (järnvägen)		X			Järnvägen finns inom 150m och bör riskutredas

EFFEKTER PÅ HUSHÅLLNING MED MARK, VATTEN OCH ANDRA RESURSER

(1= nej 2= till viss del 3= en hel del 4= betydande)

	Beskrivning	1	2	3	4	Kommentar
Innebär planen att en långsiktigt hållbar resursanvändning inte främjas (uttömmande av ej förnyelsebara resurser såsom dricksvatten, grus-, och bergstäckter)		X				
Ger planen negativ inverkan för rekreation och rörligt friluftsliv? (närströvområden, parker, utflyktsmål, vandringsleder, friluftsliv- och idrottsanläggningar)	laxfisket		X			Laxfisket kan försvåras då laxen är känslig för rörelser ovan vattnet och kan då bli skrämmd. Detta blir en lokal effekt på ett i övrigt stort fiskeområde.
Ger planen negativ påverkan på kulturhistoriska värden? (arkeologi, fornlämningar, jord-skogsbruks eller industrihistoriska värden)	Jonsereds fabriker	X				De kulturhistoriska värde ska snarare lyftas fram och bevaras.

UTVÄRDERING			
	Ja	Nej	Kommentarer och värdering
Innebär förslaget tydliga motsättningar mellan olika intressen?	X		Det finns åsikter om hur både om kulturvårds- och naturvårdsintressen bör skötas och bevaras. Somliga är för en aktiv bevaring genom att man gör området levande med en ny planering och därigenom skyddar dess värden från att förfalla. Den andra sidan är för att bevara genom en fri utveckling utan mänskliga ingrepp.
Är det sannolikt att allvarliga negativa effekter uppkommer?		X	
Är osäkerheten av bedömningen av effekter stor?	X		Många olika parametrar spelar in och här blir det en osäkerhet i hur värdena påverkas, varför det i planen kommer att behövas ett flertal undersökningar.
Är effekterna varaktiga eller irreversibla?	X		
Kan ett genomförande av planen innebära negativ effekt inom enskilda områden på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten eller andra naturresurser?	X		De Utredningar som kommer att utföras bör leda fram till hur man i processen kan undvika de negativa effekterna.
Ger ett genomförande av planen som helhet negativ effekt på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten eller andra naturresurser? (den kumulativa effekten av flera mindre effekter kan ge stora negativa effekter utan att de var för sig behöver innebära betydande miljöpåverkan)		X	Då riskerna för kommande effekter är kända så är detta en central del av arbetet med planen. Allt arbete bör ske med försiktighetsprincipen och de känsliga delarna lyfts upp till ytan i ett tidigt skede.
BEHOVSBEDÖMNING OCH AVGRÄNSNING			
Ett genomförande av planen kan innebära en betydande påverkan på miljön, hälsan och hushållningen med mark, vatten och andra resurser. En miljöbedömning (MKB) enligt 5 kap 18 § PBL erfordras.	X		
En MKB eller en konsekvensbeskrivning till programmet skall särskilt behandla följande aspekter:	Kosekvenser för Natura-2000 området, konsekvenserna för friluftslivet, konsekvenserna för rinksintresset för kulturmiljö och för naturvård. Även risk och buller bör hanteras i MKB:n		